



SVART BELTE I KLIMA

SKAPE

Hvordan ser din klimautstilling ut?

Lærerveiledning

Hvordan ser din klimautstilling ut?

I dette prosjektet skal elevene bruke sine egne erfaringer og observasjoner til å skape en utstilling om klimaendringer og bærekraftige løsninger. Gjennom forarbeid, et besøk på Klimahuset og etterarbeid vil klassen oppnå Svart belte i klima! Svart belte i klima er Klimahusets utmerkelse til skoleklasser som har gjennomført et av de omfattende undervisningsprosjektene om klima og bærekraft.

Prosjektet passer veldig godt til et tverrfaglig fokus på bærekraftig utvikling, og kan inkludere fag som kunst og håndverk, naturfag, samfunnsfag, geografi, norsk, medier- og kunsthøgskolefag.

Elevene får lære om:

- Å observere og dokumentere klima, klimaendringer og bærekraftige løsninger i sitt nærmiljø.
- Å skape en utstilling ut ifra egne assosiasjoner og erfaringer.
- Å forfatte utstillingstekster for å få frem sitt budskap.
- Klimaendringer, konsekvenser og bærekraftige løsninger.

Aktuelle mål fra overordnet del av læreplanene:

- Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få erfaring med å se muligheter og omsette ideer til handling.
- Skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet.
- Tverrfaglig tema bærekraftig utvikling: Gjennom arbeid med temaet skal elevene utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg og handle etisk og miljøbevisst.

Kort om innholdet:

I dette opplegget tar vi utgangspunkt i elevenes egne observasjoner for å forstå hva klima er, og hva slags konsekvenser klimaendringer har. Med mobiltelefonen sin skal de ut og dokumentere hva klima og klimaendringer betyr for dem med bilder og tekst.

På Klimahuset vil de få mer innsikt i naturlige og menneskeskapt klimaendringer, hvilke konsekvenser global oppvarming har, og bli introdusert for forskjellige løsninger på utfordringene.

I etterkant av besøket skal elevene jobbe videre med forskjellige løsninger og positive bidrag til klimautfordringene. Produktet blir en utstilling i form av fotografier med tekst, men skolene står selvfølgelig fritt til å videreutvikle sin løsningsdel av utstillingen på andre måter. Utstillingen kan stilles ut på skolen, på foreldremøter og i nærmiljøet. Klimahuset ønsker også gjerne å vise frem noen av utstillingene fra skolene i sitt amfi, som en gjesteutstilling.

NIVÅ 1 GRØNT BELTE

NIVÅ 2 BLÅTT BELTE

NIVÅ 3 SVART BELTE

Forarbeid på skolen

Besøk på Klimahuset

Etterarbeid på skolen

Forarbeid på skolen

Tema

Hva tenker ungdom om klima og klimaendringer?

Praktisk

Tid: To undervisningsøkter.
Grupper: 2–3 elever i hver gruppe.
Sted: Elevene skal gå ut i nærmiljøet rundt skolen for å ta bilder.

1. Økt

Læreren har en kort introduksjon til prosjektet og hva målet for hele prosjektet er, nemlig å lage en utstilling om klimaendringer og bærekraftig utvikling. Egen presentasjon fra Klimahuset kan benyttes.

Klassen kan snakke litt om hva de forbinder med klima og klimaendringer i fellesskap, men læreren bør unngå å komme med definisjoner og «fasiter» i starten av prosjektet. Her er det viktig at ungdommene selv skal vise hva de forbinder med begrepene.

Deretter skal ungdommene gå ut i nærmiljøet for å ta bilde av det de forbinder med klima og klimaendringer.

Oppdraget:

1. Dere skal ta bilder som viser noe som har med KLIMA eller KLIMAENDRINGER å gjøre.
2. Dere skal skrive to setninger til hvert bilde som forteller:
 - HVA i bildet er det som har med klima eller klimaendringer å gjøre.
 - HVORFOR dette har med klima eller klimaendringer å gjøre.

Bilder og tekster bør samles slik at dere kan gå gjennom det i fellesskap i neste økt.

2. Økt

Klassen ser på de ulike bildene og tekstene som er skrevet. Dere kan ha en klasseromsdialog om bildene. Forslag til spørsmål som kan brukes:

- Hvordan synes dere det var å gå rundt og lete etter noe som hadde med klima eller klimaendringer å gjøre?
- Er det noen typer bilder og beskrivelser som går igjen?
- Var det noe du ble overrasket over?
- Hva kan dere lære av å se på hverandres bilder og tekster?
- Er det noen av bildene som formidler noen sterke følelser?

Etter å ha fått frem elevenes egne assosiasjoner og observasjoner, kan klassen jobbe litt mer med hva klimaendringer er. Under er noen valgfrie anbefalinger:

- Bestille gratis besøk fra en av Klimapilotene i Oslo. De er unge masterstudenter med engasjerende og inspirerende presentasjoner om klimaendringer.
- Gjennomføre den digitale læringsressursen «klimaendringer» på viten.no:
www.viten.no/filarkiv/klima/#/
- Oppgaver og aktiviteter for undervisning om klima, miljø og bærekraftig utvikling:
www.klimaskolen.no

Besøk på Klimahuset

Tema

Klimaendringer, konsekvenser og forskjellige løsninger på utfordringene.

Praktisk

Tid: 90 minutter undervisning.
Grupper: Klassen deles i to grupper gjennom utstillingen.
Sted: Oppmøte utenfor Klimahuset i Botanisk hage på Tøyen. Se på kartet nedenfor.

På Klimahuset vil elevene lære mer om naturlige og menneskeskapte klimaendringer og konsekvenser av global oppvarming. De vil også se nærmere på ulike løsninger på utfordringene og hvordan forskjellige nivåer i samfunnet kan bidra for en bærekraftig framtid. Hva kan enkeltpersoner og familier gjøre for å bidra til en mer bærekraftig framtid? Hva kan skoler, bedrifter og politikere gjøre? Gjennom ulike valg vil elevene ende opp med en profil som viser deres styrker i kampen mot klimaendringene.

Besøket på Klimahuset vil kunne inspirere til å se forskjellige bærekraftige løsninger for framtiden. Dette kan elevene bruke i etterarbeidet på skolen.

Faglærer/kontaktlærer må følge klassen og bistå i den praktiske gjennomføringen i utstillingen.



Etterarbeid på skolen

Tema

Hva tenker ungdom om bærekraftige løsninger?

Praktisk

Tid:	Avhengig av hvor omfattende prosjektet gjøres.
Grupper:	Elevene kan fortsette i grupper eller jobbe individuelt.
Sted:	På skolen eller i nærmiljøet.

I etterarbeidet skal skolene jobbe med elevenes tanker og ideer til en bærekraftig framtid. Dette kan uttrykkes på samme måte som forarbeidet, gjennom foto og tekst, eller en annen kreativ form til utstillingen.

Det bør settes av god tid til etterarbeidet slik at elevene får tid til å ferdigstille og vise frem utstillingen sin. Tenk gjennom hvilke ressurser og utstyr skolen har til å presentere utstillingen. Utstillingen kan for eksempel vises for resten av skolen i fellesarealer, for foreldre i et foreldremøte, i klasserommet eller nærmiljøet. Hvert halvår kan én - to skoleklasser få vise sin utstilling i amfiet på Klimahuset som en gjesteutstilling.

1. Bilde- og tekstutstilling:

Hva må vi gjøre for å få en mer bærekraftig framtid? Elevene går ut i grupper for å ta bilder igjen.

Oppdraget:

- Dere skal ta bilder som viser noe som har med en BÆREKRAFTIG FRAMTID å gjøre.
- Dere skal skrive to setninger til hvert bilde som forteller:
 - HVA i bildet som har med en bærekraftig framtid å gjøre.
 - HVORFOR dette har med en bærekraftig framtid å gjøre.

2. Bygge eller tegne en bærekraftig by eller et bærekraftig bygg.

Bildene med tekstene som ble tatt før besøket på Klimahuset kan også være en del av utstillingen.

3. Skrive dikt om en bærekraftig framtid.

Bildene med tekstene som ble tatt før besøket på Klimahuset kan også være en del av utstillingen.

4. Andre kreative kunstinstallasjoner som viser elevenes tanker og følelser rundt klimaendringer og en mer bærekraftig framtid.

Bildene med tekstene som ble tatt før besøket på Klimahuset kan også være en del av utstillingen.

Faglig utdypning og refleksjoner om forskjellige bærekraftige løsninger:

I forbindelse med arbeidet med en bærekraftig framtid, anbefaler vi at læreren setter av tid til å gå mer i dybden på noen konkrete bærekraftige løsninger. Begreper som bærekraftig, grønn og klimavennlig er noe elevene stadig møter i medier, politikk og reklame. Ofte blir bærekraftige løsninger fremstilt enklere og mindre sammensatte enn de egentlig er.

Noen spørsmål som dere kan undersøke i fellesskap i klassen:

- Hvor stor effekt vil den bærekraftige løsningen ha?
 - Går den ut på å redusere klimagassutslipp, bevare natur eller annet?
- Er det slik at denne løsningen skaffer et nytt problem?
 - For eksempel ødeleggelse av natur, spredning av miljøgifter eller lignende?
- Har naturvernorganisasjoner, bedrifter, politikere og befolkning forskjellige meninger og interesser i løsningen?
- Hva skal til for at folk skal velge denne løsningen?
 - Trengs det regler, støtteordninger, kampanjer e.l. som kan hjelpe?
- Hvordan kan ungdommer bidra til at løsningen blir brukt?
- Hvordan kan løsningen innføres helt praktisk?
 - Hvis det for eksempel er snakk om karbonfangst vil vi anbefale å lese boka «Varm klode, kaldt hode» av Anja Røyne som tar for seg gjennomførbarheten til ulike metoder for karbonfangst.
- Hvor bærekraftige er bedriftene og firmaene som tilbyr løsningene? Prøver de å dekke over annen virksomhet, eller jobber de faktisk for å snu bedriften i en bærekraftig retning?
 - En anbefaling er å følge med på instagramprofilen til Klimapilotene i Oslo Kommune, som ofte kommer med enkle tips til hvordan man kan avsløre grønnvasking.

Diplom

Etter at prosjektet er ferdig får klassen tilsendt et diplom for oppnådd «Svart belte i klima» som kan skrives ut og henges opp i klasserommet. Læreren må ta et bilde av klassen og utstillingen som sendes til marianne.guriby@nhm.uio.no. Bildet vil bli en del av diplommet.